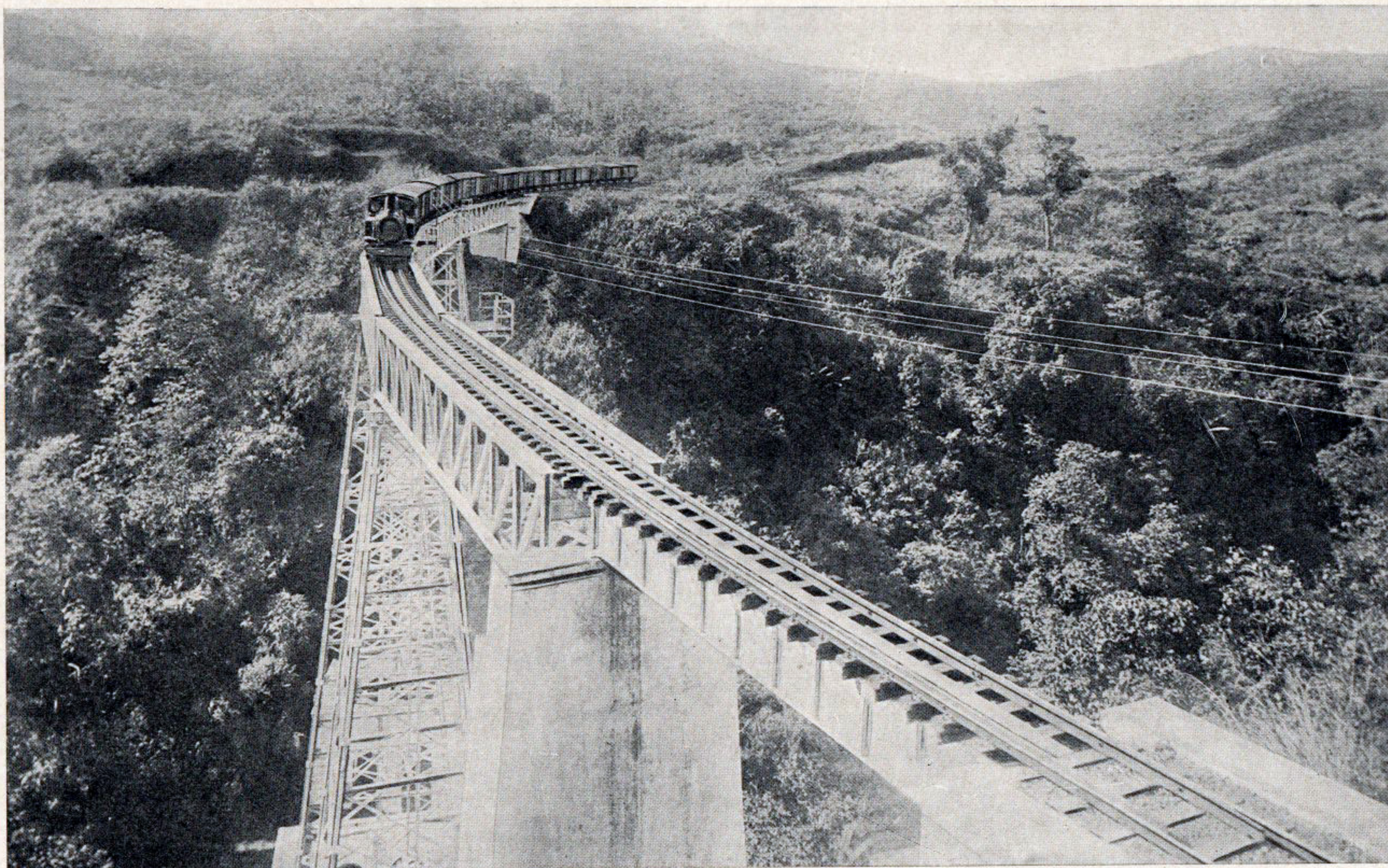

503. SPOORBRUG MET BOCHT IN DE PREANGER-REGENTSCHAPPEN.
CONTRARAIL.

Even onmisbaar als de stoomvaartlijnen zijn voor de welvaart en ontwikkeling van de eilanden van den Indischen archipel zijn de spoor- en tramwegen voor het binnenland van Java en de dicht bevolkte deelen der andere groote eilanden. Welke moeielijkheden bij den spooraanleg zijn te overwinnen toont deze plaat.

503. DJEMBATAN KARÉTA API JANG BERKÉLOK DITANAH
PRIANGAN.

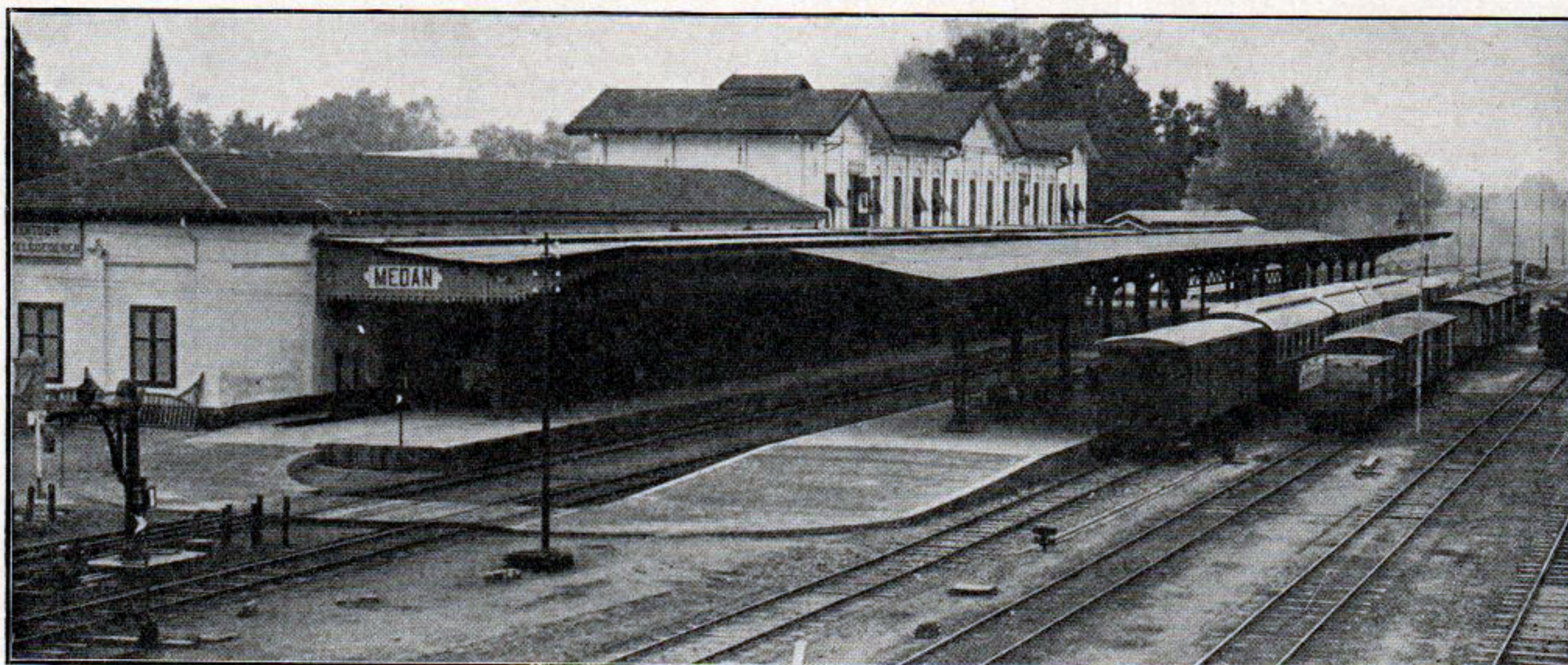
Karéta api ditanah Djawa dan pada beberapa behagian poelau Soematra, jang kerap isi orangnja, sama halnja dengan kapal api oentoek poelau jang lain² di Hindia ini, ja'ni perloe akan memadjoekan keramaian dan kasenangan negeri. Lihatlah pada gambar ini betapa soekarnja dan besar belandjanja memboeat djalan karéta api ditanah jang bergoenoeng².

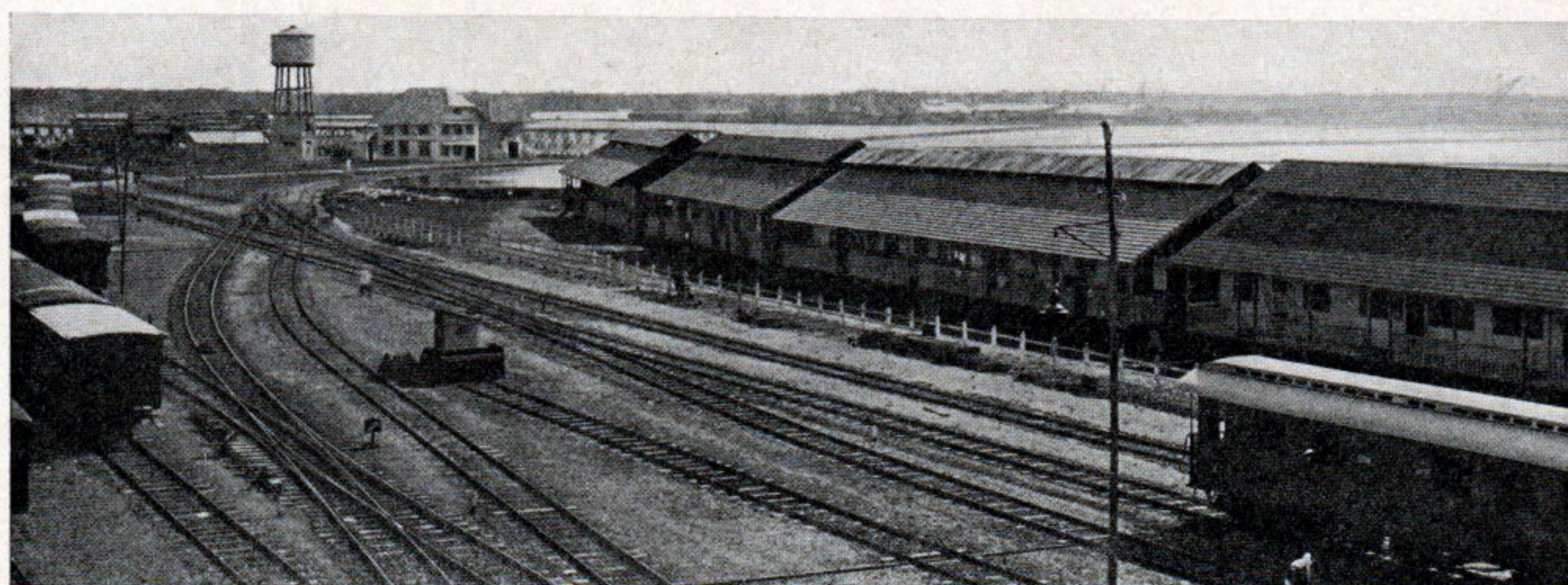
504. GEDEELTE TANDRADBAAN OP DE LIJN MAGELANG—WILLEM I VAN DE NED. IND. SPOORWEG MAATSCHAPPIJ.

Als de helling van de spoorbaan sterk is (bijv. 30 m klimmen op 1000 m afstand), zou de wrijving der wielen op de rails niet voldoende zijn om de locomotief te doen vooruitgaan. Op die lijngedeelten legt men een tandrad-staaf en heeft de locomotief een tandwiel, waarvan de tanden grijpen in de ruimten van de dwarsstaven tusschen de wangijzers. Op de S. S. ter Westkust van Sumatra liggen lange stukken tandradbaan in de beroemde Anai-kloof en op andere steile gedeelten.

504. DJALAN KERÉTA API MEMAKAI RODA BERGERIGI DIANTARA MAGELANG—WILLEM I. Kalau djalan keréta api amat sangat mendakinja (tiap² 1000 m, naik 30 m) maka diantara rélnja diboehoeh poela tangga besi, sedang lokomotipnja diboehoeh roda bergerigi, akan penahan soepaja keréta api djangan meloentjoer. Di Soematra-Barat djalan karéta api ada djoega beberapa behagiannja jang bergerigi.

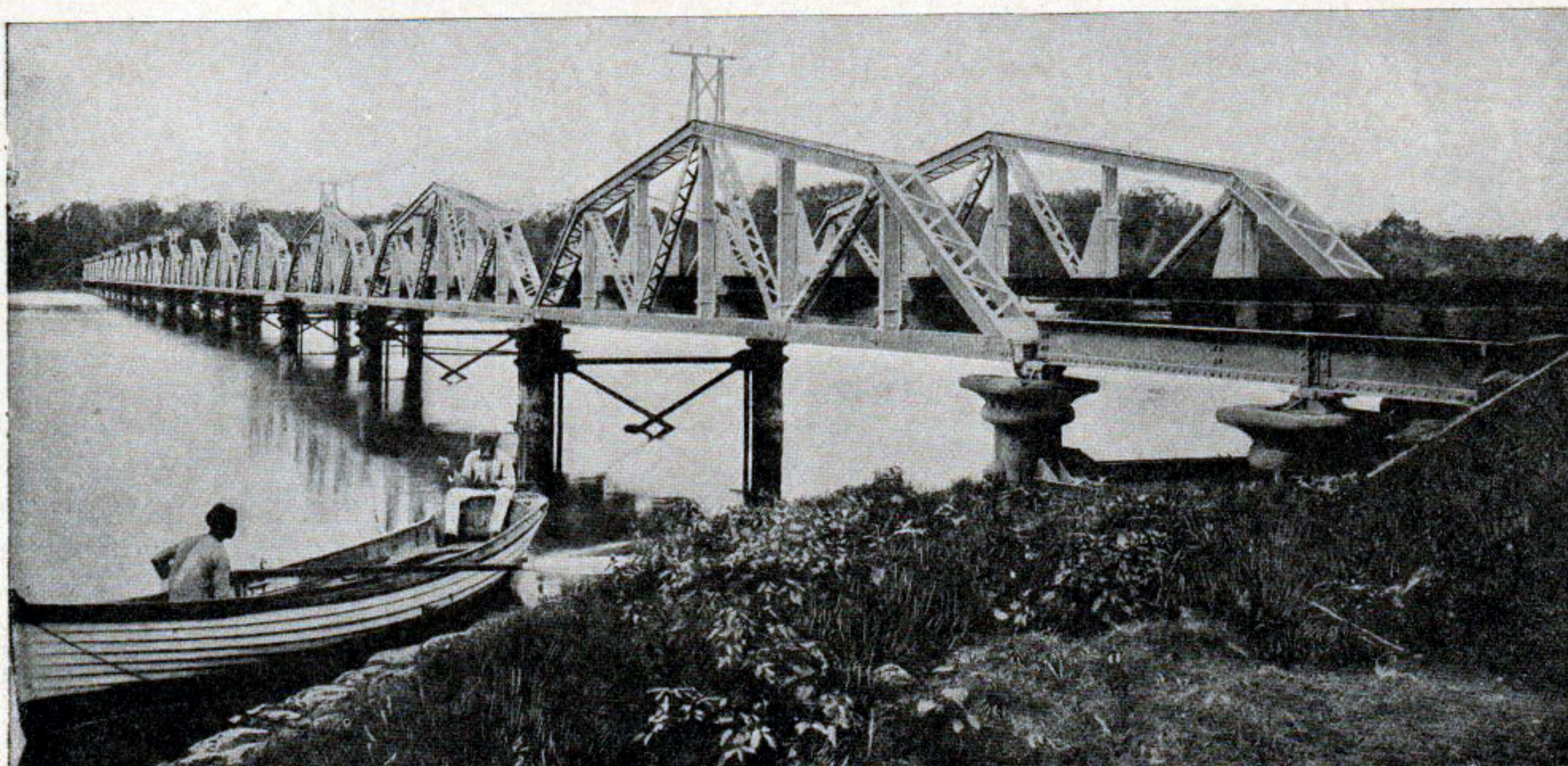
505. STATION TE MEDAN.
505. STATION KARÉTA API DI MÉDAN.

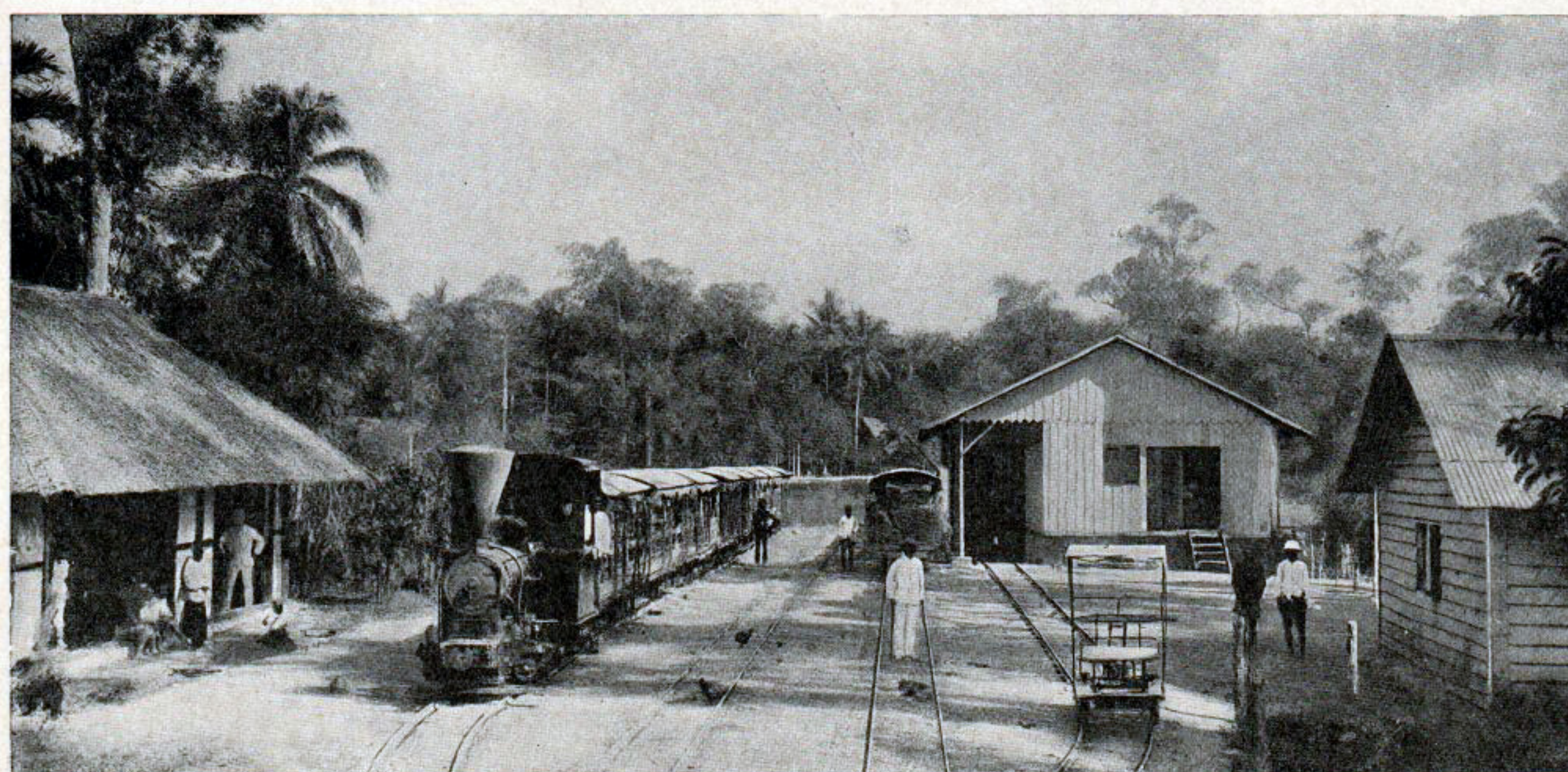
506. STATION TE BELAWAN.
506. STATION KARÉTA API DI BELAWAN.

505/506. Op Java vindt men nu al bijna 3000 km Staatsspoor- en -tramlijnen en nog ruim 2500 km van 13 particuliere maatschappijen. Op Sumatra liggen 3 staatsnetten, n.l. de Zuid-Sumatratram (529 km); de spoorlijnen ter Westkust (284 km) en de Atjeh-tram met 7 dm spoorwijdte (511 km), en de spoor- en tramlijnen der Deli-spoorweg Maatschappij, 439 km, doch thans bezig met den aanleg van een lijn van Kisaran naar de Koealoe-rivier (zie atlas). Op Celebes ligt de tramlijn Makassar-Takalar (47 km).

505/506. Distation jang besar rél amat banjak bersimpang sioer; toekang wissel haroes djaga benar²; kalau salah wissel 'adatnja mendatangkan bahaya hébat. Ditanah Djawa pandjangnja djalan karéta api semoea 5.500 km, di Soematera seb. Selatan 529 km; di Soematera seb. Barat 284 km, di Atjeh 511 km (selangnja rél disitoe hanja 7 dm); die Soematra pesisir Timoer 439 km. Di Selébes djalan tram Makassar-Takalar 47 km pandjangnja.

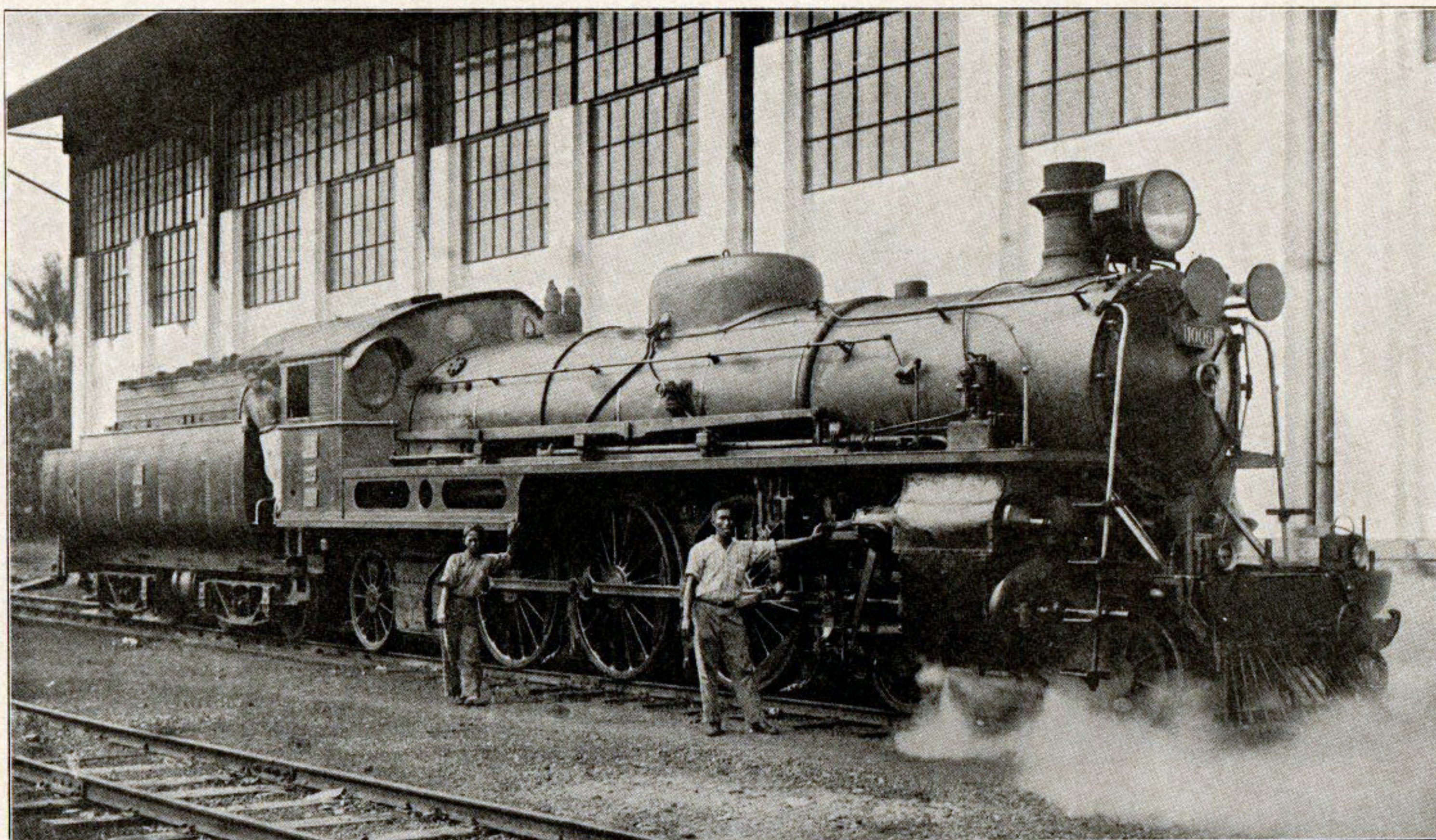
507. BRUG VAN DE DELISPOOR OVER DE BELAWAN-RIVIER (S. O. K.).
507. DJEMBATAN KERETA API DISOENGAI BELAWAN SOEMATERA PANTAI-TIMOER.

508. SMALSPOOR NAAR EEN ONDERNEMING.
508. KERTÉA API KETJIL BERDJALAN KE ONDERNEMING.

507/508. Van de spoor- en tramlijnen gaan soms smalspoorbaantjes naar de ondernemingen, met een spoorwijdte van slechts 60 cm. Dergelijke lijntjes vindt men ook van en op andere ondernemingen van land-, bosch- en mijnbouw. De Staatsspoor op Java heeft zulk een smalspoorlijntje in Krawang. Deze lijntjes zijn weinig kostbaar en toch zeer nuttig. Maar de auto wordt een sterke concurrent voor het plaatselijke verkeer.

507/508. Kadang² dari onderneming² diboeat djalan keréta api ketjil, antara rélnja hanja 60 cm, bertemoe dengan djalan spoor atau tram. Ditanah Djawa ada djalan karéta api sedemikian djoega di Krawang. Biarpoen koerang berarti, tetapi keréta api ketjil itoe bergoena djoega. Sekarang pada djoeroesan jang pandak², autobus mendjadi sahingan spoor.

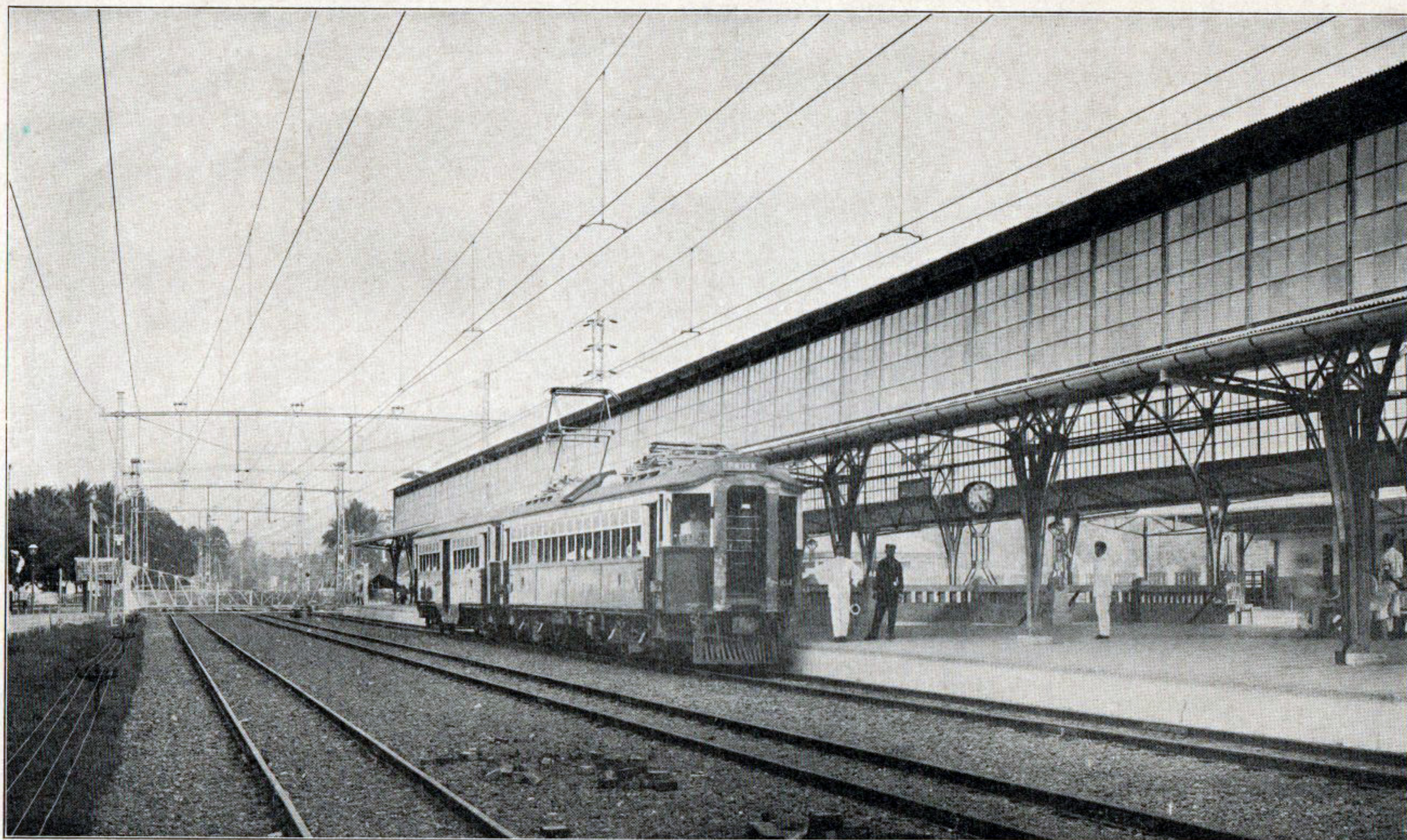

509. SNELTREIN-LOCOMOTIEF VOOR DE ÉÉENDAAGSCHE VERBINDING VAN BATAVIA NAAR SOERABAJA.

Sedert 1 November 1929 kan men in één dag van Batavia en van Bandoeng naar Soerabaja en omgekeerd reizen per spoor. De spoorweg van Batavia over Cheribon en Kroja naar Soerabaja is 832 km lang en die afstand kan de express-trein, getrokken door deze enorme locomotief, in 13 uren afleggen. In het vlakke land mag deze trein met een snelheid van wel 85 km per uur rijden.

509. LOKOMOTIP PENARIK KARÉTA EXPRES DALAM SEHARI DARI BETAWI, BEGITOÉ DJOEGA DARI BANDOENG, KE SOERABAJA.

Moelai 1 November 1929 perdjalanen dari Betawi atau Bandoeng ke Soerabaja dapat disampaikan dalam sehari. Balik demikian djoega. Antara Betawi—Soerabaja itoe 832 km djaoehnja didjalankan dalam 13 djam dengan expres jang ditarik oléh lokomotip jang amat koeat ini. Kalau datar tanahnja tjepatnja boléh sampai 85 km dalam sedjam.

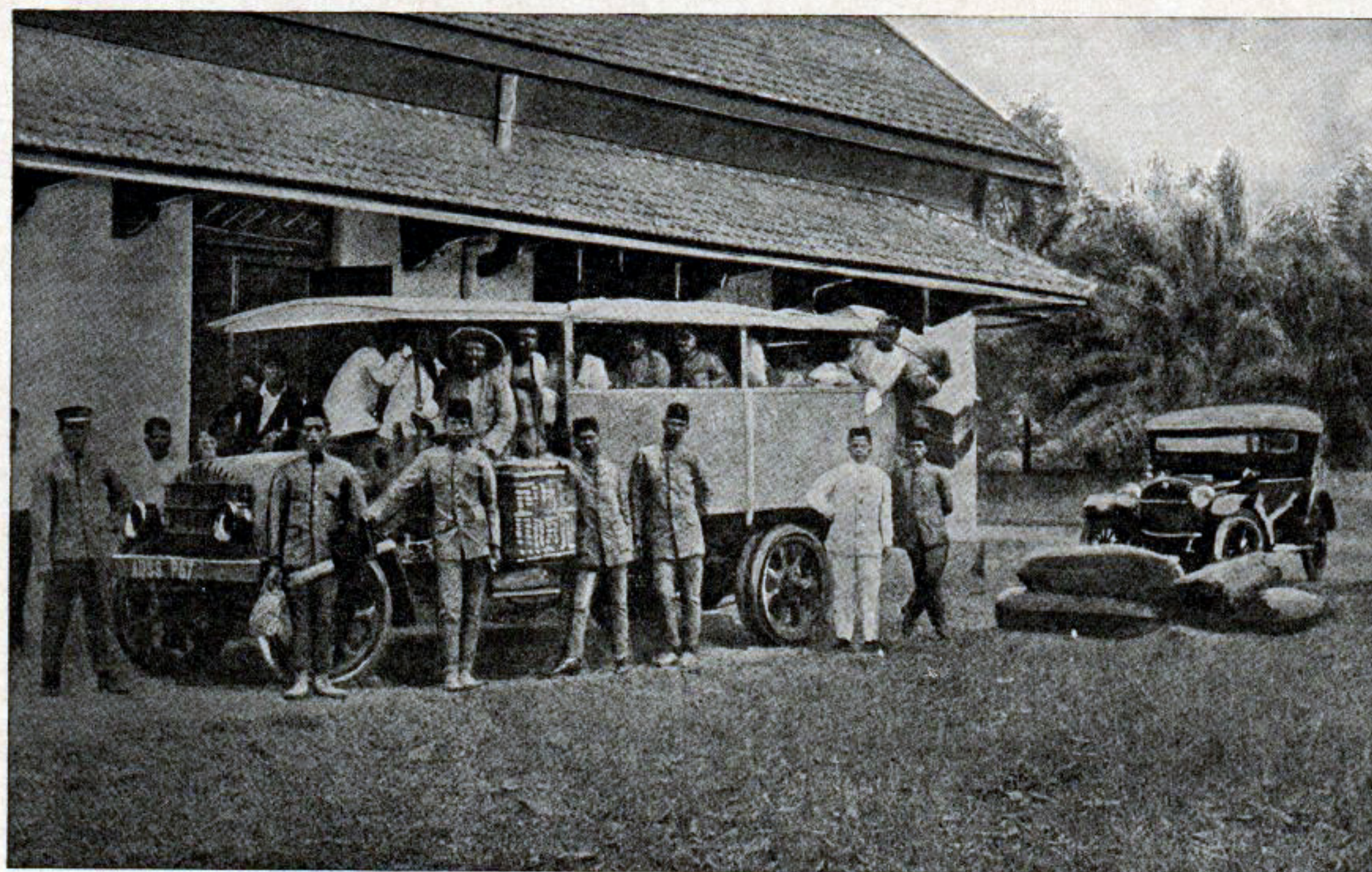

510. DE ELECTRISCHE TREIN IN HET STATION MANGGARAI
(MEESTER CORNELIS).

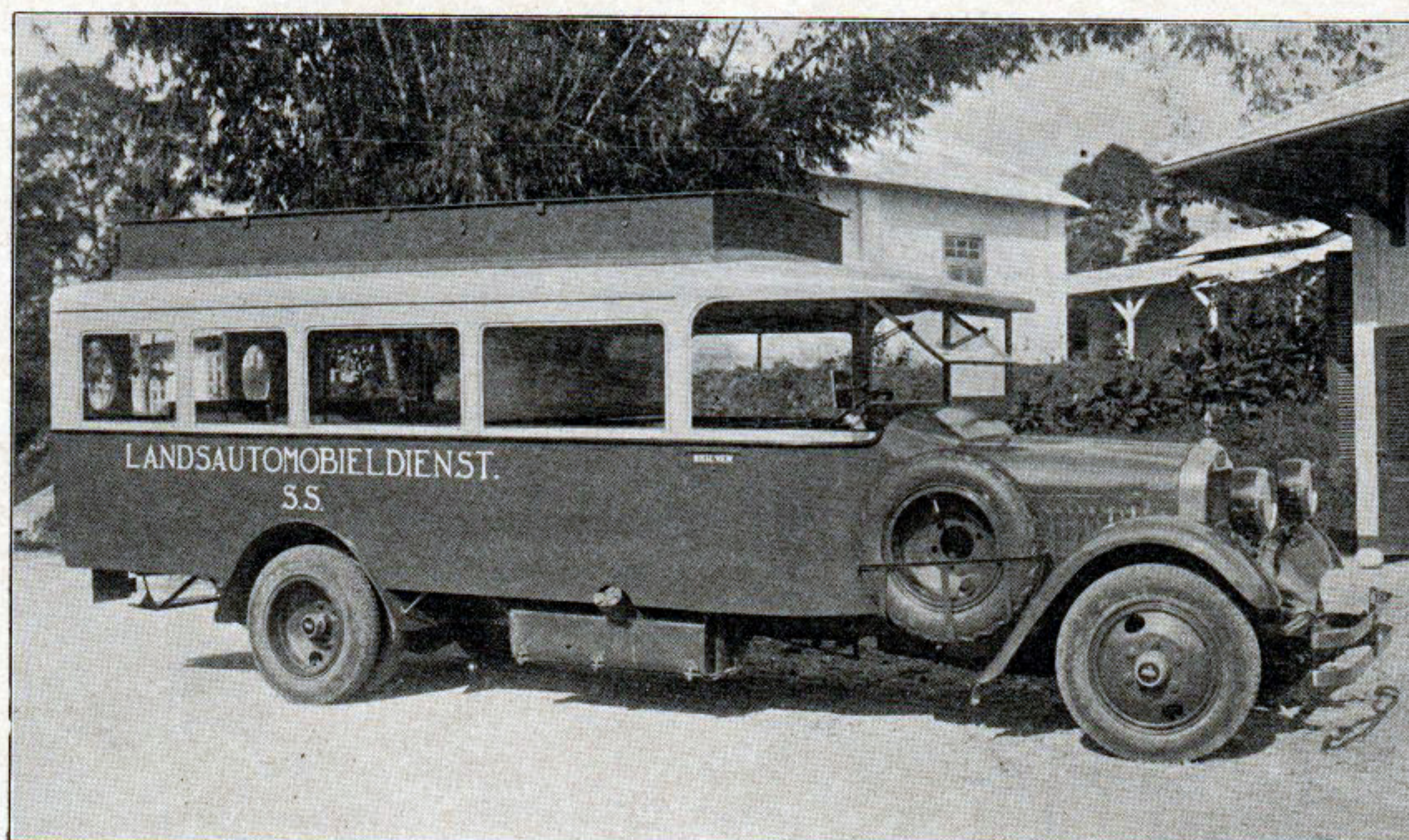
Sedert 6 April 1925 kan men per elektrische trein reizen van Tandjoengpriok naar Meester Cornelis, sedert 23 November 1929 ook naar Buitenzorg, heen en weer. Een aparte locomotief is daarvoor niet eens noodig. Thans kan men al eenige keeren per dag op deze aangename wijze van Batavia naar Buitenzorg vice-versa reizen.

510. KARÉTA SEPOER LÈSTRIK DISTATION MANGGARAI
(MEESTER CORNELIS).

Semendjak 6 April 1925 orang dapat menoenggang sepoer lèstrik dari Tandjoengpriok ke Meester Cornelis, semendjak 23 November 1929 teroes ke Bogor, tiap² hari beberapa kali pergi-balik. Karéta lestri ini ta' perloe ditarik locomotip sekalipoen!

511. EEN S.S. AUTOBUS TE PALEMBANG.
511. AUTOBUS KEPOENJAAN S.S. DI PALEMBANG.

512. AUTO VAN DEN LANDSAUTOMOBIELDIENST.
512. AUTOMOBIEL GOEBERNEMÉN.

511/512. De Staatsspoor onderhoudt ook eenige autobusdiensten als nevenbedrijven van exploitatiekringen der spoor- en tramwegen. Zoo van Fort de Kock over Sibolga naar Pematangsiantar, met eenige kleinere lijnen, tezamen over 756 km; in Palembang en Benkoelen over 521 km, en nog enkele lijnen rondom Bandoeng en bij Cheribon. Ook zijn er vele particuliere autobuslijnen in N.I. (Men zegt, dat de dienst van Fort de Kock naar Pematangsiantar zal worden gestaakt).

511/512. Dimana perloe Staatsspoor djoega mengadakan autobus, seperti Fort de Kock—Sibolga—Pematangsiantar (756 km); Palembang—Bengkoelen (521 km), di Bandoeng, di Tjeret en d.l.l. (Kaburnja orang dienst Fort de Kock—Pematangsiantar akan dihentikan).